

Latw pēfōju Amisē.

54. gabagahjums.

Nr. 41.

Trešchdeenā, 8. (20.) Oktobar.

1875.

Redakteera adrese: Pastor Sakranowicz, Lutringen pr. Brauentburg, Kurland. — Ekspedizija Veitborn t. (Kēper) gramatu bohde Jelgawā.

Rahditajs: Kara deenesta leetās. No eefšsemehm. No ahrsemehm. Bis-
jaunatābs sīas. Samwalīgas sembohoibas peetas sapulzes prabiatule. At-
bildaš. Sludinašchanas.

Kara deenesta leetās.

Kurjemes gubernas komisija sinaschanas dehl schē issludi-
najuš, ka aprinka komisijas sawas darischanas ar jaunetu
šafaulšchanu un peenemšchanu kara deenestā usfahls apatschā
minetās deenās:

Jelgawas aprinka komisija:

- a) 1. šafaulšchanas aprinki Jelgawā — **3.** Nowemberi.
- b) 2. šafaulšchanas aprinki Jelgawā — **10.** Nowemberi.
- z) 3. šafaulšchanas aprinki Dohbelē — **17.** Nowemberi.

Bauskas aprinka komisija:

- a) 1. šafaulšchanas aprinki Bauskā — **3.** Nowemberi.
- b) 2. šafaulšchanas aprinki Bauskā — **17.** Nowemberi.

Tukuma aprinka komisija:

- a) 1. šafaulšchanas aprinki Tukumā — **3.** Nowemberi.
- b) 2. šafaulšchanas aprinki Tukumā — **18.** Nowemberi.

Talses aprinka komisija:

- a) 1. šafaulšchanas aprinki Talsē — **10.** Nowemberi.
- b) 2. šafaulšchanas aprinki Randawā — **24.** Nowemberi.

Kuldīgas aprinka komisija:

- a) 1. šafaulšchanas aprinki Kuldīgā — **3.** Nowemberi.
- b) 2. šafaulšč. apr. Saldū (Frauentburg) — **11.** Nowemberi.

Wentspiles aprinka komisija:

- a) 1. šafaulšchanas aprinki Wentspilē — **4.** Nowemberi.
- b) 2. šafaulšchanas aprinki Wentspilē — **18.** Nowemberi.

Alisputes aprinka komisija:

- a) 1. šafaulšchanas aprinki Alisputē — **3.** Nowemberi.
- b) 2. šafaulšchanas aprinki Alisputē — **10.** Nowemberi.

Grohbinas aprinka komisija:

- a) 1. šafaulšchanas aprinki Leepajā — **17.** Nowemberi.
- b) 2. šafaulšchanas aprinki Leepajā — **3.** Nowemberi.

Jaunjelgawas aprinka komisija:

- a) 1. šafaulšč. apr. Jaunjelgawā — **3.** Nowemberi.
- b) 2. šafaulščan. aprinki Zehlābstatē — **17.** Nowemberi.

Sluhtes aprinka komisija:

- a) 1. šafaulšchanas aprinki Gribnē — **17.** Nowemberi.
- b) 2. šafaulšchanas aprinki Sluhtē — **11.** Nowemberi.

Schinis nošazitās deenās pee peederigahm aprinka komisi-
jahm jameldejahs:

1. teem jaunekleem, kuru wezumš janospreesch pehz ahriga
isskata, (kara deenesta lik. § 109 un 112);
2. tabdeem, kas pehz kara deenesta likuma § 158, 217
un 218 bes lohseschanas janodohd kara deenestā;
3. tabdeem, kas dabujušchi pa-ildsinaschanu lihds tagade-
jai šafaulšchanai;
4. wišem jaunekleem, kas eerakstīti schi gada šafaulšcha-
nas listēs, bes:

- a) teem, kas pehz schihs eerakstischanas ir eezelti
greeku-ortodokšas tizibas un zitu kristīgu tizību ga-
rigneeku lihrtā, tāpat arī greek. ortod. tizibas
basnizas dšeedatajeem (Psalmšānger);
- b) teem školeneem un studenteem školās, kureem
deht mahzibas pabeigšchanas ir pa-ildsinaschana
atwehleta, un beidsot
- z) teem, kas deht kontraktš deenesta us andeles šlotes
laiwahm un kugeem pa-ildsinaschanu dabujušchi.

No eefšsemehm.

Ši Jelgawas. Meschotnes mahzitaja muischas Leel-
Daudšeeschu fainneeks 18. September pee Jelgawas dabujis
behdas peeredseht, par ko pats tā nostahsta: „Gribedams linu
fehlu tingu sinah brauzu wakar, to 18. September, us Jelgawu.
Negrivedams tulfchā braukt, eelrahwu wehl ratōš 4 puhri mee-
schu. Zaur meeschu pahrdohšchanu Jelgawā ilgati nokawe-
johs un jau bija tumsch, kad no Jelgawas isbrauzu. Tē eelez
man pee Kapu frohgus it no nejaušchi weens tehwinšch ratōš
un grib ma- grohšchus atnemt. Es tohs winam nedewu un
tā raustidamees mehš nobrauzahm lihds ohtreem kapeem aif
Kapu frohgus. Gribēju sawu neluhgto lihdsbrauzēju no ra-
teem isgahst, bet zihnidamees mehš abi no rateem isgahsamees,
un winšch mani lihds kapsehtai aistrahwa. Nu winšch spehra
man ar lohku par muti, tā ka man šahla ašnis aumatahm
škreet; ar weenu rohku winšch schnaudsā manu kaklu un ar
ohtru man par kulehm pehz naudas welleja. Winšch arī is-
rahwa manu naudu — 50 f. r., kabatas nafi un pihipi. Bet
no ta šiteena wairak atgidees, šarehmohs un buhtu jau gan-
drihs rasbaineekam wirsū bijis; tē winšch to manidams israh-
wahs no manis, eellupa manā širgā un aifškrehja prohjam.
Nu šahku us kapsehtas kleeht un pehz palihga šaukt. Tē at-
škrehja aridsan melderā lungs ar diweem puifšchem no tahm

netablahm sudmalahm. Man winu mihtsch palihgs nekad no prahta ne-isees un nofuhthu teem til schehligem zilwekem zaur scho lapinu dauds pateizibas. Us manu luhgschanu wini mani us polizeju noweda. Scheit nu panehmahm fuhrmani un strehjahm sagla pehdas dsiht. Bet neka. Tikai schodeen (19. Septbr.) es sawu firgu Rahtsmuischâ dabuju, kur saglis winu us lauka bija palaidis. Mateem bija tapa jaluhjusi un us tahdu wihsli saglis nekur newaredams aistift bij manu firgu atstahjis. Tagad tikai sawu firgu dabuju un nu us mahjahm brauzu. "Lihds schim Jelgawas aptuwumâ wehl nebija wis dsirdehts par tahdeem plehsoneem. Lai Deews dohd, ka ari scho blehdi drihs isdabutu un us preekschu par tahdeem nebehdneeku darbeem nebuhtu jadsird.

K.

No Baldones. Swehtdeen to 7. September Baldones meschafargu dseedataju kohris sem Igaunu Kahrla k. wadischanas isgahja salumôs, Baldones meschatunga muischas leepâs. Iseejhana notifikas pulksten 3. pehz pusdeenas ij Baldones meschafarga Keiskatu mahjahm. Zelfsch weda zaur satu fluiju meschu us Baldones meschatunga muischu. Kahdi 20 wihri, dseedataji, katris ar satu eglu fluijas sarinu puschlohts, knascheem musikanteem preekschgalâ eijohht dewahs us peeminetahm leepahm, kur leels kauschu pulks apfweiznadami sagaidja. Nonahkuschy leepâs wisupirms dseedataji apstahja pee nolitteem galdeem un usdseedaja „Deews fargi Keisaru“ musikanteem lihdsi spehlejoht, tad „Deews swehti Kursemi!“ Tad starpâ nahza daschas apfweizinaschanas un farunaschanas no dauds kungu un draugu puses.

Tad tika dseedatas dauds un daschadas tautas dseefmas kuras lohti brangi kluwa nodseedatas. — pastarpahm musikanti daschus aushm patihklamus stikus spehleja. Par wisu to fanahzeju pulks lohti preezajahs un leelas pateizibas un laimes wehleschanas us nahkam-nahkameem laikeem isfajija, wehledamees, lai schis Baldones meschafargu dseedataju kohris usplauktu un krahfschnus auglus rahditu, lihdsi kahdreis wispahrigôs Latw. dseedaschanas swehtkôs waretu pirmâis dalibas nehmejs buht. — Tad wispehdi zi jautri dseedataji pee apgaismotahm ugunihm preezigi palustejahs us sata maurina kahdus rirkus argreesdami, lihdsi spohscham mehnesim lezoht katris rohku rohka dohdamees un lihgsmi atfweiznadamees preezigi schlihrâhs, katris sawas mahjâs dohdamees, ar to wehleschanohs, atkal drihsjuma sawâ pulzina fatedseters.

Kahds lihdsdalibneeks.

— Daudis gan mehds tizeht, ka starp paimeeschu schihdineem sagti nerohdahs, bet rohдах gan. Dsirdeet! Nakti us 4. September pulksten 11. wakarâ Baldones Bahlin mahjâ eelihdis kahds schihds zaur lohgu istabâ un uslaussis galdina schuhplahdi, kur dohmajis naudu atraft. — bet ne-isdewees, jo pats faimneeks wehl ar naudu nebijis no Rihgas atbrauzis mahjâs. Schihdinsch gan sawu zeribu bij us to naudu turesis, kuru faimneeks no Rihgas pahrwedihs. Tai wakarâ schihds sawu pekeli ar wisu bauschlu kuliti atstahjis netahlâs Gaita mahjâs un pats aigahjis prohjam, teikdamees, ka eeschoht us Lipschu pirti pee ziteem schihdneem masgatees. Bet pa nelaimi bij trahpijees Bahlinu istabas lohgs jeta. Galdina schuhplahdi krahmejoht faimneeze pamanijusi, un zehlfrees, dohmadama, ka gan faimneeks no Rihgas mahjâ, bet schihds ari to manidams dewees pa lohgu atkal lauka. — Tuhdal wisa mahju faimne pehz drusku fawalka lretina nolihschanas pehdas skaidri redsoht dewahs palat un nabadsinu tiko pee ziteem schihdeem apgulsoht fanehma zeeti un noweda us Baldo-

nes pagasta teefu, no kureenes tika stellehts us Bauskas pilsteefu dehl sahdsibu tahlakas ismekleschanas. Schihdinam gan gruhthi nahlfrees walâ kluht, jo pekeli starp zitam leetahm ari atraftas daschas fenal sagtas leetas. L—berg.

Kursemes muischu un nowadu waldbahm ir usdohhts it gadus us 15. Oktober Kursemes bischu kohpeju beedribai eefuhthit sinas, ka katrâ weeta ar bischu kohpschanu eet.

— Us Kursemes zeen. gubernatora pawehleschanu tohp isdeenejuscheem saldteem un biletneekem sinams darihts, ka Kerfonas gubernâ un Besarabijâ nau wairs nekahdas isdalomas krohna semes.

Trikates Behrsin mahjâs 8. August nodegusi rija, stallis un wahgusis.

Lipskalneeschu Lihdal mahjâs 5. September ugunis aprijis kuhthi, flehti, riju un wehl zitas ehkas, pawisam kahdas 9. Skahde tafteereta us 1015 rubl.

Rihgas-Dinaburgas dieljeta direkzija nogudrojusi un eeriktejusi, ka ikdeenas nahk no Kreemu semes (pa Drel-Grasjelu) ihpafchi wagoni ar labibu, kas ne wis maisôs behrta, bet tapat wagonu apzirnos fabehrta. Kaufmancem tas ir par leelu weeglumu, kad tahs maisu fuhtischanas atkriht. Wakar-Giropâ un Amerikâ jau sen tahdu eerikti pasihst.

Widsemê wijs pagasta wezakee no 1. Zehsu kirjpehles teefas aprinka 24. Mai Nauna noturejuschi sawâ starpâ sapulzi, kura runas turejuschi par daschadahm leetahm, kas ruhpa pagasta waldbineekem. Kohpâ bijuschi pee 20 pag. wezakee un iswehlejuschi par sapulzes wadoni Naunas pag. wezako Bluhme. Starp tahm runas nemtahm leetahm bij 1) Par lihstamam deenahm. Supulze nospreeduſi us to luhkoht, ka lihstamas deenas netohp swehtdeenâs turetâs un ka wifas tahdas deribas, ko swehtdeenâs flehgtu, netohp par pilnu eefkafitas un wainigee tohp wehl apstrahpeti. 2) Par nodohschanu eedsihschanu no tahdeem nowadu lohzeekteem, kas zitas draudsês dsihwo. Nospreeda katrâ nowadâ us to skatitees, ka neweens swescha pagasta lohzeeklis tur ne-usturâhs, kam nau kwitanzes grabmatina, tapat nosazihst skaidrus terminus, lihdsi kureem katram waijag sawas nodohschanas nomakfajuscham buht. Tahdu pat sapulzi buhschoht tur ari nahkoschâ gadâ atkal notureht.

No Behterburgas. Mufsu Kungs un Keisars ir apdahwinajis ar selta sohbinu, apsprauſtu ar britanta afmineem, Turkestana generalgubernatoru, inscheneer generali Kaufmani „par Kofandeeschu uswarefchanu 22. August 1875.“

— Kr. paf. awise raksta, ka pa daschahm Kreewijas malahm dauds semneeki sawu dsimteni atstahi un dohdahs us zitam pusehm augligakus semes platschus melledami; zaur tahdahm staigaschanahm peeredsoht, ka weetahm it peepeschi rohдах truhkums pee darba spehkeem un kamehr tas islihdsinahs, noteekoht dauds skahdes. Lai tai leetai druzzin rohbeschas teef liktas, tad augstakâs weetas tohpohht gudrohts, nospreest, zil procentes no eedsihwotajeem lai war tã iseet. Ihpafcha komisione buhschoht scho leetu preekschâ nemt.

Gelisch Behterburgas awisehm tohp weena leeta pahrunata par krohna meschafargeem. 1864. gadâ tika fenatâ likums isfludinahs, ka krohna meschafargeem nau nekahdas zitas natural-klausibas, ka til ween krohna meschus fargah. Schis likums wispirms sihmejahs us krohna meschafargeem Kreewijâ, kur tee ir us lohni un kur teem reteem ir sawas mahju gruntes. Tagad nu Baltijas domehnu waldbiba atfaukdamees us scho likumu ir scho wafaru Kursemes gubernas waldb.

teefu luhgufi, par to gahdaht, ka wifî frohna meschafargi Kursemê tohp joprohjam atswabinati no wifahm zefu taijîschanahm un zitahm natural-klausibohm. Bistteefas eefkatidamas, ka pehz pastahwofchahm eeriktehm schihs klausibas kriht uf mahju gruntehm, weenalga waj semneekê, waj muifchneekê, waj meschafargê tahê tura, un ka schahdu klausibu atzelschana ir gruhti isdaroma, jo kureem tad lai usleek schihs no meschafargeem atnemtâs klausibas, kas tatschu newar palikt ne-isdaritas? ir deht schihs lectas farakstîschanâ eestahjuschas ar augstakahm teefahm.

Wezahs kapara naudas gabalus no wifahm frohna kafehm schogad wedihs uf Pehterburgu, lai waretu isklauseht un kad pehz jawara pahrdohht. Lihds 1. Juni f. g. bij jau pee 10 tuhft. birkawu tahdu wezu naudu eekrahjees. Mahkofchâ pusgadâ zere wehl kahdus 6 tuhft. birkawus sawahkt; wifa schi manta kohpâ istaijîhs wairak kâ 4 milioni rubli wehrtibas.

— Weens gwardu leitnants, Riesenkamp 17. September atjahja Maszkawâ un bij to zeta gobalu no Pehterburgas lihds Maszkawai (pee 100 juhdschu) uf weena un ta pascha sirga eeksch 8 1/2 deenahm nojahjîs.

Pafaltaititi 25 rublu gabali, ihsti smalki pakal istaititi, ir par Austrijas rohbeschû eeklihduschî Kreewu semê un schur tur jau atrasti, ari uf Nischni-Nowgorodas leela tîrgus. Kreewu waldischana ar zitu polizeju palihdsibu esohht blehîdhu meistereem Austrijâ jau pehdas peedfinufi.

Lai meschu kohpschana walsti pee-augtu, kâ dsirdam, waldischana buhschoht tahdeem, kas meschu tuffschâs gubernâs grib meschus audsinahht, doht semes gabalus un naudas palihdsibu. Ari daschâs meschafungu muifschâs grib kohku skohlas eetaisihht, kur apfahrtejeem laudihm isdalihê jaunus kohzinus un mahzihs kâ meschi kohpjami. (Kr. v.)

No Odesas raksta, ka weens no Odesas schihdeem, Freimans wahrdâ, kas bij augstaku skohlu zauri gahjîs un eestahjîs saldatu deenestâ, ir tagad no junkura pazeltê par leitnantu. Tas buhtu Kreewu semê tas pirmais schihds, kas teel par wirsneeku.

Bahr Odesu 12. September warena wehtra plohîjusees; uniwersitetes namam tika jumtê noplehstê, kas gahsdamees zilwekus eewainojîs; weens profesors sawu dsibwibu zaur to isglahbis, ka tam gadijees schânis pastreet sawai zepurei pakal; weens 7 gadu wezê behrnê tika labu gabalu aifweestê prohjam; lakati un zepures no galwahm norantas danzofschas pa gaisu, kâ rudens lapas un laimigs, kas kahdu dabuja fakert, weenalga waj wina pascha, waj swescha.

Tilfites pilsehtâ 1. Oktober swinejuschi turenês gimnastîjas direktoram Fabian f. 50 gadu amata swehtkus un tai deenai par gohdu gimnastîjas skohleni no pirmahs klafes spehlejujchi greeku walodâ teateri (Elektra no Sofokles). Zelgamâ schinîs Zahndê uf gimnastîjas swehtkeem ari gimnastîsti spehleja tahdu wezu greeku teateri, kas gauschi patika.

No Tilfites sino, ka 22. September Tilfites bahnufi bijufi sapulze, kur Tilfit-Insterburgas dselszela direktîjas lungi lihds ar dascheem Mehmeles kaufmanu lungeem (konsuli Fowler un Schröder-Lund) un teem f. f. Jabs un Rôckner no Tilfites spreeduschî par to leetu, kâ Tilfites un Mehmeles stajiones peefaitihht pee Kreewu stajionehm.

No ahrsemehm.

Wahzu keisars schinîs deenâs brauz uf Italiju, ka war Italijas kehînu apzeemohht. Ta fatikschanahs ir norunata Mailandes pilsehtâ. Saprohtamê, ka schahda apzeemoschana

nau wis tikai weefôs braufschana, bet grib stiprinahht to faiti starp Wahzu un Italeeschu kautu un apleezinahht, ka winu waldischanas eet weenus zelus. Wahzu keisaram brauz ari Bismarks un Moltke lihds. Pirmodeen vullsten 4. tee tika Mailandê fagaîditi.

Austrijâ Bukowinas seme 4. Oktober swineja 100 gadu swehtkus, kamehr peeder pee Austrijas. Schai deenai par pastahwigu, dahrgu peeminu eezehla Tschernowiz pilsehtâ uniwersiteti.

Ka **Frantschi wehl arweenu ruhgt uf Wahzemi** to parahda ari schihs mass notikuminsch. Kahds plehschiu fabrikonts no Wahzemes schinîs deenâs aifsubtijis uf Parisi pee kahda kaufmana daschâs no sawahm armonikahm; winsch bij tahs eepakajis eeksch wezahm wahzu awischi lapahm, starp kurahm gadijahs tahdas, kur bildes bij is beidsama Wahzu-Frantschu kara. Frantschu kaufmanis ar sawejeem to eeraudsidams nehmis to par tihschu kaitinaschawu, isswaidijis instrumens un wehl tagad lehrums, kas lai to skahdi zeesch.

Englantê, Darlintonas pilsehtâ 27. September bij swehtku deena, kas ir gan wifai pafalei wairak eewehrojama, nek â simtê zitas peeminas deenas, ko swin. Preeksch 50 gadem (27. September 1825. g.) pirmee dselszela rati brauzâ starp Darlintonu un Stoktonu. Veelê lauschu pulks toreis bij sapulzejees, redseht to brihnumu, ko tagad katrs behrnê jau pasihst. Ar leelahm gruhtibahm pirmeeem meistereem bij jazihnahs, dabuja ari deefgan apsmeeschawu zeesht. Toreis gan to neweens prahtâ uenehma, ka ta buhs eerikte, kas wifai pafalei ar laiku dohê sawadu isflatu. Waldischana tik mas peestahweja scho leetu, ka pirmajam dselszelam bij leels lihkus jamet apweenu mescha stuhri, jo tas dsimtlungs (Kleweland herzog) nelahwa lihîjai zauri eet, atfaukdamees, ka wina jaktê pa lopfu alahm tapschoht pohstita. Swehtku deenâ atklahja ari peeminas stabu preeksch pirma dselszela buhwetaja Pease. Bij ari redsama pati pirma maschine, ihsti wezas mohdes mahte.

Turku Sultans gribedams sawus nemeerneeku pawalstneekus peemeerinahht ir 2. Oktober islaidis manifestu, kurâ isfludina, ka weena leela nodohschawu nastâ tohp laudihm atnemtâ, ka dauds gadu parahdi tohp iidschisti, ka buhs joprohjam gahdahtê par sawadu kahrtibu un tairnibu pee nodohschawu eedfischanas; ari par to grib schiht gahdaht, ka runas wihri is lauschu widus sawus balsus war pazelt un waldischanaï pee rohkas buht, ka ta spehj wifadi par lauschu labklahschawu gahdaht. Schis manifestê nu gan buhtu teizama atbilda uf tahm agrakahm fuhdsibahm, un kad nu wehl leelwalstis starpodamahs to apgalwotu, ka wifê tas tiks ari ispidihts, tad gan nemeerneekem schim brihscham ar to buhs jadohdahs meerâ. — Starp nemeerneeku wadoneem tohp kâ ih-paschi duhschigs peeminehts weens preesteris Barko, kas ar sawu pulku ir apmetees tai apgalâlâ starp Montenegras un Serbijas rohbeschahm un tur pa kalnoju lohshnadams aifshohga Turkeem zetu. Barko's pulks esohht pee 4000 kara wihri spehzigis. — Sultans ir atkal sawu kara ministeri atlaidis un zitu eezehlis; maina weenadi ween, it kâ teem ta waina buhtu, ka nemeers netohp isbeigtê.

Turku Sultanam, kam jau kâ nau pahreeku tahs naudas ir no walstibankas Konstantinopolê isnemts kahds millions naudas; wainigi esohht paschi sekretreeri, tee pamositim selta naudas maifus ir ar sudraba naudu peebehruschî un dauds naudas papihrus pawisam aifwahkuschî; pahris wainigo stih-

weru esoh't fanemti zeeti, un ari neleedsotees to darijuschi, bet fakoh't, ka par sagteem lai winus nefauz, tee til esoh't naudu isnehmuschi, bet newis jagusch.

Turkös wehl arweenu laujahs us preekschu. Starpineeki nekpej nelo lihdscht, jo nemeerneeku wadoni til tad griib nahlt us farunahm, kad Turki ar karoschanu us kahdu laizinu apstahj; to atkal Turki negrib dariht.

Par **Herzegowineeschu** behdahm ari Kreewu semē arweenu wairak lauschu firdis eesilt un schur-tur fastahdabs komitejas, kas preeksch wineem lafa dahwanas. Togad nu Belgrades wirebisfaps ir islaidis grahmata, kura Kreewu tizibas beedrus un radu tautas uswedina us apschelofchanahs darbeem pret Turku apspeesteem **Herzegowineeschem**. Schi grahmata skan ta: Gan buhseet jau dsirdejuschi to smagu waideschanu un tahs fahpju balsis no Serbeeschem Bosnija un **Herzegowina**, tahs behdu balsis no teem nabadsineem, kas nu jau 500 gadus sem Turku smaga juhga smoh't. Ka kristigi asins leezineeki gitreis paganu wajafchanas zeeta, ta schi firdiga tauta zeesch mohkas, kahdas ween speh'i besdeewigu Turku swehru firdis isgudroht, griedamas Serbeeschu tautu isdeldeht. „Atwehleet.“ Juh's Kreewu brahli, ka Jums atgahdinam **Tataru-Mongolu** waldbibas laikus; Juh's to nezeetat un isglahbatees no dauds breefmahm un behdahm, kahdas tagad **Rajai** **Herzegowina** jazeesch, kur teem jabehg is tehwijas un mahju weetinas un ta fawa dsihwiba jaglahbj. Naudas strabpes un nodohschanas ir winus pehdiga nabadsiba eegrubuschas. Slepka-wibas, zeetumi un kehdes semes alu zeetumos, kur ais tschuhf-kahm mudsch; plehsouu kahribas, kas seewas, mahtes un meitas peefmeij; newainigu behrninu aplauschanas, kas fw. kristibu gahnoht tohp ar wahroschu uhdeni aplaistiti — wisi schee waras darbi noteek wifas gaismotas **Ciropas** preekscha. Al behdas! 19. gadu simteni tohp zilweki us meeteem udburti, dsihwi us restehm feeti un uguni zepti. Deews ir leezineeks, ka Turki to wisu dara pret nabaga kristigeem. Aukstam alminam buhtu jabrehz schihs muhsu brahlu mohkas redsoht. Al zil dauds zeesch schee nabadsini, kas fawa ismischana cerohschus sagrahbuschi, ka waretu fawu zilweku teesibu fargah't. Tuhkstoschi kailu, bada ismiruschu seewu, behruu un nespeh-zigu firmgalwju behgdami mekle pee mums palihgu un paglahbinu **Serbija**, **Montenegro** un **Austrija** pee brahteem. Bes paspahnes tee staiga aptahrt; seema tuwojahs ar salu un badu, un tomehr nau ne maifes, ne naudas, simti mirsi us tehwijas kara laukeem un tuhkstoschi eewainotu waid pehz abrstes palihdsibas. Juh's radu brahli un mahfas, kas Juh's til laimigi esect, baudiht swobadibu, sadirdeet to nabadsinu faulschanu, kas is tahs paschas tautibas un tizibas brahteem us Juh'su firdihm runa. Kreewu brahli, Juh's nahkseet palihga teem nabaga brahteem, kurus wifa pasaule pamet ne-argahdatus. Peemineet ta Pestitaja wahrdus (**Mat. 25, 50.**): „Ko Juh's weenam no scheem maneeem wismasakeem brahteem darijuschi, to juhs esat man darijuschi.“

Serbijas metropolits Michail.

Belgradā, 14. September 1875.

No Pruh'schu flaweta generala **Moltke** nostahsta scho johku gadijumu. Resen winsch lihds ar **Wahju** keisaru bij Rostokas pilsehta; winam bij dsihwoklus cerahdihs ihpashā namā. Pirmo wafaru no keisara pils nahtdams **Moltke** weschā pilsehta apmulsu un newareja fawu dsihwokli useet. Ko nu dariht? Winsch fateek kahdu **Rostokas** birgeli un jauta tam: „Waj newareet man pateikt, kur **Moltke** dsihwo? Bir-

gelis nepashdams jautataju atbild: „D ja, to es **Jums** waru it skaidri pateikt, redseet, tepat kas treschais name, kur tahs waktshubdinas pee durwihm, eita til tur eekschā.“ „Tā tā, es jau ari tā dohmaju.“ **Moltke** fajija un bij preezigs, ka bij tā iipalihdsjees un gahja fawā namā. S.

No **Australijas**. Pehz lihdschinigahm geografijas sischanahm bij kas augstakais kalns us wifas pasaules **Asija** **Himalajas** kalnu strehli ar wahrdu **Everests**, kura augstums isnef 29.000 pehdas pabr juhras spegeli, bet la nupat sino, tagad **Australija**, us **Jaun-Ginejas** salas, esoh't useets wehl augstaks kalna gals nekā **Everests**. Winsch stahwoht mine-tas salas widu us ta kalna augstuma, kas aisseepjahs lihds juhmalei, kur **Klusa** juhra ar **Indijas** juhru fateekahs un wina augstums isnefoht 32.786 pehdas jeb wairak nekā 9 werstes. Scha nu wifas pasaules augstaka kalna wahrdē ir „**Herkules**“ un wina atradejs kapteins **Lawson** sino, ka winam un wina powadoneem us to kalnu fahpjoht jau tani augstumā pee 25.314 pehdahm asinis sprukuschas po nahsihm un ausihm un teem elpu welfoh't wajadsjeis ar kampschanu gaisu raut eekschā.

Stohlotajeem schis jauns atradums buhs japeeshime fawā geografija.

No **Schlehwigas**. Wittkoles muischā pee **Kapelnē** meisters **Peterfen** isdohmajis, ka wehju war isleetah't eeksch laul-faimneezibas darishanahm. Us wina rijas jumta stahw weh-jaritens ar schaurcem, druzjin muldas wihsē islohziteem, pehz patifschanas stellerameem spabrneem, kas ir toisiti no dselbleka, un no wehja puhsti dsen riteni rinkti, kuram ir kahdu 8 sirgu spehks. Diwi wehja karogi greech un ritre wehja riteni, kas atkal klohnā greech kulamu maschini, ar krakeeteem un puze-kleem; tapat ari pehz wajadsibas eekelu maschini, kartupeku maschini un dsirnis greech kas patē wehja ritens us jumta muguras stahwedams. Buhtu gauschi wehlejams, ka ir muhsu semkohpji us tahdu wihs mahzitohs wehju isleetah't un to peespeestu few par palihgu pee gruh'teem laul-faimneezibas darbeem, pee labibas kulshanas, pee linu mihsstichanas un malschanas; wehjsch nelo nemakfa un wehja machines newar ari padariht uguns skahdes la damjmachines. Laba leeta buhtu, kad jel muhsu semkohpibas laikraksti mums nestu tahda wehritena nobildejumus un wina leetaschanas aprakstu. on.

Jaunas grahmatas, us kurahm lasitajus darom us-manigus:

- 1) **Britscha Reutera apfahhwuschana** no **H. Lieventhal**. Wahju flawena rakstneeka **Reutera** johzigs nostahstijums tohp schē **Latweeschem** augschgaleeschu waloda preekschā zelts.
- 2) **Seschdesmit astonas pasakas jeb fabulas**. Jhsta pehrle pehz walodas un eekschliga fatura.

Wisjannafahs sinas.

Minchene. Bairijas landagam taya preekschā listā adrese pee **kehina**, kura tautas weetneeki apshubs ministeriju, ka schi ween esoh't wainiga ka **Bairija** newaroh't pee meera tilt. tam-deht kehnam tagadeja ministerija esoh't ja-atlaisch. Ar 79 pret 76 balschm schi adrese no landaga taya peenemta. Schee 79 peeder wisi pahwestneeku partijai, kurai tagadeja ministerija ne-atlaj pehz patifschanas pret walstslabumu un lifumeem dariht. Ko kehinsch us scho adrese atbildehs, woi fawus ministerus no amata atzels, jeb woi landaga runas wihrus par tahdu fawu mas peeklahjigu adrese atlaidihs us mahjahm, wehl

nau finans, bet wisa Giropa gaidin gaid, kas nu tur isnahls un wai pahwestneeka partijai teefham isdohsees wirsrohku patureht. Ta ir swariga leeta ari preefsch Wahzijas walstorahta fapulzefchana, kas 27. (15.) Oktober Berlinē sahtsees.

Herzogowina. 2000 dumpineeki pee Grapa no Turkeem fakauti, 160 teem krituschi, ziti padewuschees waj aishbeguschi us Montenegro. R. S—z.

Kursischu jaunais fsholas namē tika 21. September pehz pabeigtas basnizas eefwehtihis. Lauschu bij lohti leels pulks fanahjis, tā ka deewalalposchana bij ahra jatura. Pehz no dseedatas dseefmas „Teizi to Kungu“ Kursischu dseedataju kohris dseedaja us balsim „Jehowa“, tad draudses zeen mahzitajs tureja flaisu runu us fapulzeteem un rahdija, ka tas Kehnina Dahwida flawas upuris ari tē no wina mihlas draudses, kas tē stahw sawa jauna fsholas nama preefschā, pazilajahs us debešim. Ar firdis aishgrahbdameem wahrdeem winsch peemineja wifas tahs darba gruhribas, kas nu ir pahwaretas, tā ka firdis un azis war faldi preezatees par to krahfchau darba gabalu, ko Deews dewis Kursischneekem teizami lihds galam iswest; winsch norahdija us to leelu swehtibu, tahda nu draudsei no schi nama warehs atlehft. Dseedaja atkal jaukas dseefmas Kursischu un Wez-Schwahrdes kohri. Tad nu zene mahzitajs gahja leelaja fsholas sahlē augfchtahschā un no turenēs swehtija to jauno namu ta swehta trihsweeniga Deewa wahrda par kristigu fsholas namu. Pehz pabeigtas deewalalposchana bij gohdamaltite fsholasnamā. Par scho stalto, warenu, diwtahschigu ehlu, efam jau fenal minejuschi un waram gan faziht, ka ir ihsta lepna ehla; ka nauda tur nau taupita, to fapratifeet, kad faku, ka ta weena leela schilte un ehrglis us nama durwihm maksā 160 rublu; ir ari wifas fsholu waijadribas, leelas un masas til smalki eewehrotas, ka reti Kursemē wehl tahdu warenu fsholas namu usees. Nama buhwmeisterš ir Birzman f. Saldus. O.

Saww. semk. fap. pr.

(Stat. Latv. Nr. 40.)

Presidents: Grahmatanek teht! juhsu wehleschanahs ir peenemiga un tahda wisapbriga sinaschona semkohpeem lohti waijadriga, lai tohs pasargatu no schaubischanahs, un muhsu peeklahjums un mehrlis ir teem wifas leetas rahdiht to gaismas zetu, loi neweens pa tumšibu nemaldahs, kad tik ween grib klaufht muhsu padohmeem. Ari mani jau douds luhguschu par semkohpibas grahmatahm nolikt wisapbrigu kritiku, tadeht juhsu wehleschanai no manas pušes nekās nestahw preti. Beenijami beedri un weesi! Juhs patlaban eseet dsirdejuschu Grahmatanek tehwa wehleschanohs un manu peekrischannu, tadeht jakeet no sawas pušes, wajta ari nebuhtu juhsu wisapbriga gribeschana, Grahmatanek tehwa, kura krahfchnā istabā mehš tagad efam fapulzejuschees, dariht to labpatifschanu, us wina wehleschanohs wiseem semkohpeem par labu atklahft kahdu ihfu pahfslatu par muhsu tagadejahm semkohpibas grahmatahm?

Wisa fapulze stahwu pazeldamees kā weenā mutē atbild: Mehš gribam! Lai noteek Grahmatanek tehwa wehleschanohs! Gseet juhs tik labi, rezenseerejeet semkohpibas grahmatahs preefsch muhsu aushm!

Presidents: Labi! bet fakeet kahdas semkohpibas grahmatahs jums pasibstamas?

Dauds balsis is fapulzes: „Aujan Chrneštš.“ „Kā Paleijas Zahnis sawu buhschannu kohpis.“ „Padohma dewejs semes kohpejem.“ „Baltijas Semkohpejs un wina amatš.“

Presidents: Tahs ir pawisam tšhetras; nu tad klaufatees wina kritiku: **I. Aujan Chrneštš**, ko nelaisis Schrpils prahwests Stenders is wahziskas walodas pahrtulkojis, kas 1807. gadā Jelgawā pee Steffenhagen f. drukahs un turpat wehl dabujams, nau nekahda semkohpibas grahmata. Domehr to katram semkohpim wehletu dabuht lasiht, lai gan wina pee 62 gadeem dshiwodama jau atfneegusi firmgalwja wezumu; jo tani faprohtamā walodā un farunaschanaš wihšē ir rahdihts, kā kahds jauneklis pahrwar wifas sawas breefmigas pahrbau-dischanaš un fahrdinaschanaš un tohp patš few par flawenu kungu. Katra weetina ir breefmigi jauka, bet it ihpaschi ta, kur semneeka jauneklis eet mekleht brihwibu un brihwibu mekle-dams us zela atrohđ masu behrninu, no ta wairs newar tapť walā un tadeht, ka tas par nabadsina dshiwibu apschehlojees, tohp eeliktš zeetumā, bet atkal islaisis un gohdahs.

II. Kā Paleijas Zahnis sawu buhschannu kohpis, ir ta pirma latwiska semkohpibas grahmata. Ta jau 31 gadu weza, ir farakstita no Brasche f., Mihzes un Bahrtes mahzitaja un drukata Jelgawā pee Steffenhagen un dehla. Kā rahdahs, tad ta pirma semkohpibas grahmata no semkohpeem ar leelu preeku un pateizibu nau fanemta; jo par 31 gadeem ta wehl nau peedshwojusih ohtru druku. Pati grahmata gan pee tam nebuhs wainiga, bet warbuht winaš maksā; jo Latwiji lihds schim labprahť nepirka tahdas grahmataš, kas maksaja wairak kā 20 kapeikas. Paleijas Zahnis ir bagatiga grahmata, kas farunaschanaš wihšē, katram faprohtamā walodā, us 340 lapupufehm, eefsch 60 nodalischanahm un 13 nobildejumeem, semkohpeem pasneeds tahs dauds un daschadas mahzibas, kas pee laufšaiuneezibas un mahju buhschanaš waijadrigas sinahť un faprašt. Lihds ar teem padohmeem ari Zahna dshiwibas gahjums ir atklahstihis, kas femifschki eewehrojams. Rakstneekam it ihpaschi tas ruhpejis, lai ikweenam wina grahmata buhtu faprohtama, tadeht winsch tahdus wahrduš, kas laikam wiseem nebuhtu faprohtami un pasihstami, grahmataš preefschā it ihpaschi isflaidrojis. Topehz man pret rakstneeka runaschanaš un rakstischanaš wihšē nau neko preti runahť un es wina wierzaur par labu atrohdu. Paleijas Zahnis ir zitu semkohpibas grahmata tehws un preefschgabjejs, kas us semkohpibas rakstu lauka plehsumus plehsis un zilas aris un preefsch kuras zitohm jaunalahm semkohpibas grahmatahm japasemojahs ar gohda zeenischannu, un lai gan Paleijas Zahnis nau nesih dšilas kchmiskas gudribas, bet tikai semkohpiba un lauschu fadsihwē derigus populerigus padohmus, tad tudeht schi grahmata ir wifai teizama un katram, bet it ihpaschi augsti nekshlotam semkohpim lohti deriga.

III. Padohma dewejs semes kohpejem, jeb selta graudi firds mihleem arajeem, ko farakstijis Leppewitsch f., kas drukata Leepajā 1852. gadā un turpat dabunama pee grahmata pahrdeweja Dohuberg f., ir ohtra semkohpibas grahmata. Schis Padohma dewejs, kas astonus gadus wehlahť peedsimis nekā wina preefschgabjejs, Paleijas Zahnis, un kas nu jau atfneedšis sawu jaunekla wezumu, 23 gadus, ir rakstihis stahstidami mahzidomā runaschanaš wihšē un nef us 303 lapu pufehm un eefsch diwpadsmi nodalahm 435 padohmus jeb tā nosauktus selta graudus. Wisapbrigi nemoht grahmata ir laba un deriga; jo nef gan douds labas mahzibas katram faprohtamā walodā, bet katru leetu tuwaki un gruntigaki apfstoht, jajaka, ta waretu buht gan labaka. Walodā un otografija ir pateesi lohti mas wainas; no tahm tadeht til kahdas pahri prohweš peemedischu: Rakstneeks raksta: „Linus ehfeleht un

tilaht." Ghkeleht ir taifihis no ta wahzifka wahrda (hecheln); latwifkis wahrds preeksch tam ir — linus „fukaht." „Tilaht" jeb tilinaht ir stabuliti puhst, bet linuscheedras no kau-leem atmehrzeht nofihme ar to wahrdu: tuleht jeb tulinaht. To leelako astronomu Herscheli rakstneeks raksta par Gerscheli. (Af preekschu wehl.)

Atbildas.

Kuld. Kalnu. S. f. A. W. — Paldeems var mihlakam rindinaabm. Ar gan par tahdu raibu ditiiml beechi dabunu wehl ari is zitabu pufehm dirdicht. Bet zerefim. Mibi Zums patelkschu, kad latreiss par ko wehra tee- samu no fawas pufes man wafnosceh. Gohdigu fainneeku arzeemofchana man ir thpafchi mipla.

R. — R. Zubfu rakits buhtu derigs, kad tas neubutu ewihfihis tahda nesfaldra. Zums gan warbuh lobti gudri skanofcha, bet latram nesajauktam latweefcham nemihli dirdama waleda. Latw. awisebm jastatahs ari us sfai- dru walodu.

W. J. — S. Paldeems var mihlu wafnoschamu, bet manas dohmas ir, la tabdi grebfa un kauna darbi, kahdu deemschehl dauds noteek, ja tur ne-atleg nekahda fewifchfa mahziba. lai labaf paleek awifes nemineti. Bet Zubfu sinas man buhs arweenu mihlas.

G. D. W. — J. Dauds paldeems! Tiks turomal ifleekahis. Tas mi- netais rakits bij pateek smalki ifstraddahs, bet pehz manahm dohmahm tas nau riktigs jeksch, kad fawu Rungu un Pestitaju, la dshwa Deewa Dehlu, nema- mees aplubtoht ka dabas prateju jeb smalku dshwes apwehreju.

Latw. aw. apgabdatajs.

Latw. Awifchu apgabdatajs: **J. W. Sakranowicz.**

Sludinafchana.

Miterfchafes muifchu pagasta waldifchanas, ka: Grendfchu, Irlawas, Pehertables, Degables, Kuhlku (Abaushof), un Snajju (Friedrichsberg) ufajina wifus fawus pagasta lohjeklus no wihrekschu kabras, kuri 21 gadus wezi un wezaki, pee desinitneeku zefchanas, ar to pefshwejumu, la fchis desinitneeku zefchanas noturehs:

- 1) Pehertables, Degables un Snajju pagasti 27. Oktober 1875. g.
 - 2) Irlawas un Kuhlku pagasti 28. Oktober 1875. g.
 - 3) Grendfchu pagasti 30. Oktober 1875. g.
- un la fanahfchanaabm janoteek wulkien 8. no rikta Grendfchu teefas nama. 3
Grendfchu teefas nama, 25. September 1875. (Nr. 502.) Pag. preekschn.: Seidenberg. Str. palhgs: Grab.

Krohna Brambergu pagasta waldiba (Dohbeles ap- riefel) ufajina preeklajigi wifus polizejas un wals- dibas, wina aprakds dshwodamus, fchi pagasta lohjeklus, pefweest, libds 18. Oktober f. g. fawas nobohfchanas var 1875/76. gadu bes atraufchanahs fcheit eemafchab; bet fenohs, fchi pagasta noboh- fchamu parabhneekus, las ilgatu laitu nau ifpildi- jufchi fawus peenahfumuus un tagad nefinamds wee- tis ufurahs, fa:

- 1) Anfi Kleinbergi.
- 2) Anfi Makowitzi.
- 3) Dahwu Balodi.
- 4) Dahwu Gramkawu.
- 5) Dahwu Daubergi.
- 6) Dahwu Weidenfeltu.
- 7) Gedertu Mikelfohnu.
- 8) Gedertu Markowsky.
- 9) Jahni Kristapfobnu.
- 10) Jahni Darlewizu.
- 11) Jahni Sprohgi.
- 12) Jahni Belinsky.
- 13) Jani Walteri.
- 14) Jahni Schambri.
- 15) Kristapu Sprohgi.
- 16) Kristapu Grofsmanti.
- 17) Kristapu Reinu.
- 18) Reifchjahnii Antii.
- 19) Matifu Krubju.
- 20) Pehteri Sprohgi.

ja wini likumigas kwintanzes par nomafsteeem noboh- fchanas parabhdeem newaretu ufrahdiht, nihlti par arefii fawu atfuhliht. Kas no wineem **trih** gadu laika nebubs fcheit peemeldejees, jeb peemel- dehts kluis, ar to tiks pehz likumeem darihis. 1
Kalzgrahme, 16. September 1875. (Nr. 440.) Pag. wez.: J. Rosenber. (S. W.) Pag. ftrihw.: S. Mather.

Krohna Misas Bredenes pagasta waldiba (Mis- fof Breden Gem. Ber.) dara zaur fcho wifseem ahr- pus pagasta dshwodameem, fchi pagasta lohjekleem finamu, la galwasnaudas maffataju klaferefchana par 1875/76. gadu fcheit notifikufi, un la klaferefchanahs rullis libds 3. Oktober f. g. fcheit preeksch eeflati- fchanahs iflitis ftabwehs, libds kuram laifam kattris fawu nemeera bufchana fchini leeta pee fcheijenes pagasta wezaka war peemeldeht; jo pehz tam neweens wairs netifs klauhite. 1
Dugane, 20. September 1875. (Nr. 133.) Pag. wez.: J. Kalning. (S. W.) Rakfhwed.: W. Baumann.

No Wihitina pagasta waldifchanas teel wifseem fchi pagasta lohjekleem finams darihis:

- 1) la galwas naudas klaferefchana par 1875/76. g. ir notifikufi un taphz latram, las dohmata ma- jala klaferefchana, 18. Oktober f. g. fcheit japee- meldahs un fawu eemefli japeenes; jo wehlat neweens wairs netifs klauhite, un
- 2) la wifseem pilnds gaddo ftabwedameem Wihitina pagasta lohjekleem 18. Oktober f. g. jafanahf preeksch runataju (delegirtu) zefchanas. 3
Wihitina, 25. September 1875. (Nr. 220.) Pag. wez.: A. Klawing. Pag. ftrihw.: W. Kerch.

Leepajas un Grobbinas pilfheitu un Leepajas Row- nas dieljzeta tuwuna buhdamo pilfheita

gruntsgabalu,

leels 45 pudrweetas aruma un zitas semes, ar dsh- wejamaabm un fainneezibas chfabm, dohina no 23. April 1876. g. uf 19 weenpafal ohtram nahdameem gadeem no brihwas rohtas uf renit ifohrt. Kas to gribeitu ufneemt, lai meldahs klaitalo fiau deht pee pilfheita-fefereera Aleprijh f. Grobbina. 3

Kalnmuifchas (Amt-Weidingen) krohna pagasta teefa zaur fcho iffludina, la Kalnmuifchas Blatu mahju laulds brubus firgs, kahdus 16 gadus wezs, 10 rubl. fudr. wehrits, atradees un tas, lam tas firgs peede- retu, teel ufajinabrs, ar sfaldrabm peerabhdi fchanaabm fche meldeetes un to pret ufura atlibdinafchana preti neemt; jo zitadi ar wina pehz likumeem tiks darihis. 3
Kuldiga, 20. September 1875. (Nr. 957.) Preefchd.: A. Jannkowsky. (S. W.) Strihw. palhgs: G. Ueder.

Grendfchu, Irlawas, Pehertables, Degables, Kuhlku (Abaushof) un Snajju (Friedrichsberg) pagasta wals- difchana, dara zaur fcho finamu, la galwasnaudas klaferefchana par 1875/76. gadu fcheit jau ir noti- kufi un pretirunafchana, ka ari fuhdibas par ne- riktigu galwasnaudas klaferefchana peederigai uf- rangu teefai no 1. libds 15. Oktober f. g. ir japee- nef; jo zitadi pehz fchis beidsamabs deenas mineta klaferefchana fawu likumigu fcehku dabubs. Pee tam ari teel ufubgias wifus pilfheitu un pagastu polizejas, fchenes tur dshwodamohs pagasta lohjeklus pee tam pefweest, la wini libds 1. Dezember 1875. g. fawas krohna un pagasta nobohfchana nomafsa, un wineem finamu darihis, la wehlata maffafchana pehz likumeem tiks ufrahpeta. 3
Grendfchu teefas nama, 25. September 1875. (Nr. 501.) Pag. preekschn.: J. Seidenberg. Str. palhgs: Grab.

Polpeds-Anzes pagasta ir weena pagasta-floblotaju weeta wala. Sloblotajam japroht latwifki, wahzifki un kreewifki mahzibt. Kam patiltohs fcho weetu peeneant, ar fawahm atefatitahm jameldahs libds 1. November f. g. pee 1

W. Eugenberger,
Polpeds-Kindes mahzitaja.
Adr.: Angermuende uwer Windau.

Gleebawas muifchas waldifchana pahrdohd no Sdch- mes zepkeem lobt dedinatius krohna keegetus par 12 rubl. tubhtoti un krohna dalstaus par 15. rubl. tubhtoti. 1
G. Pelling.
30. September 1875.

No Lihwes-Behrfes pagasta waldifchana teel finams darihis, la galwasnaudas maffafchana par 1875/76. g. no pagasta weetneekleem 27. September f. g. ir ap- fprekta, un ja kahdam fchi pagasta lohjeklitu tur lahda preti runafchana buhtu, lai tas fawas erunas dtwi nedeku laika fche ufdohd un pee ufraugu teefas fawu nemeeribu eefnerdi. 3

Lihwes-Behrfe, 27. September 1875. (Nr. 182.) Pag. wez.: J. Rosenfeld. (S. W.) Strihw. pal.: G. Drenmann.

Sludinafchana.

Bez-Swirklaukas pagasta waldifchana ufajina zaur fcho wifus pee Bez-Swirklaukas pagasta peederigohs, pilnds gaddo buhdamohs pagasta lohjeklus deht runa- taju (delegirtu) jaunwehleschanahs preeksch 1875/76. g. fcheit 23. Oktober f. g. bes atraufchanahs fapulzetees. Berg-Ledins, 29. September 1875. (Nr. 209.) Pag. wez.: J. Fischmeister. (S. W.)

Dfimtmuifchas Misas pagasta waldiba dara zaur fcho wifseem ahrpus pagasta dshwodameem, fchi pa- gasta lohjekleem finamu, la galwasnaudas maffataju klaferefchana par 1875/76. gadu fcheit notifikufi, un la klaferefchanahs rullis libds 3. Oktober f. g. fcheit preeksch eeflatifchanahs iflitis ftabwehs, libds kuram laifam kattris fawu nemeera bufchana fchini leeta pee fcheijenes pagasta wezaka war peemeldeht; jo pehz tam neweens wairs netifs klauhite. 1
Dfimtmuifcha Misfa, 20. September 1875. (Nr. 63.) Pag. wez.: A. Pampur. (S. W.) Rakfhwed.: W. Baumann.

Krohna Garofes pagasta waldiba dara zaur fcho wifseem ahrpus pagasta dshwodameem, fchi pagasta lohjekleem finamu, la galwasnaudas maffataju klaferefchana par 1875/76. gadu fcheit notifikufi, un la klaferefchanahs rullis libds 3. Oktober f. g. fcheit preeksch eeflatifchanahs iflitis ftabwehs, libds kuram laifam kattris fawu nemeera bufchana fchini leeta fcheit war peemeldeht; jo pehz tam neweens wairs netifs klauhite. 1
Kraukhs, 20. September 1875. (Nr. 74.) Pag. wez.: W. Sufan. Rakfhwed.: W. Baumann.

Veel-Eseres Rengu pagasta waldifchana (Grofs- Eferen-Ringensche Gem. Berw.) zaur fcho ufajina wifus ahrpus pagasta dshwodamohs, pilnds gaddo buhdamohs, fchi pagasta lohjeklus, lai tee, bes ne- kahdas atraufchanahs, 13. Oktober f. g. fcheit fa- nahf un fawus runatajus (delegirtu) no jauna ezel. Veel-Eser, 25. September 1875. (Nr. 1186.) Pag. wez.: J. Spiegelberg. Pag. ftrihw.: W. Kerch.

No krohna Greenwaldes faweeneto pagastu wald- bas (Kr. Grünwalde Gem. Ber.) teel zaur fcho wif- seem ahrpus pagasta dshwodameem, fchi pagasta loh- jekleem finams darihis, la galwas naudas maffataju klaferefchana par 1875/76. gadu fcheit notifikufi, un la klaferefchanahs rullis libds 3. Oktober f. g. fcheit preeksch eeflatifchanahs iflitis ftabwehs, libds kuram laifam kattris fawu nemeera bufchana fchini leeta fcheit latru peelideen war peemeldeht; jo pehz tam ne- weens wairs netifs klauhite. 1
Sablite, 20. September 1875. (Nr. 343.) Pag. wez.: J. Pelfche. (S. W.) Rakfhwed.: W. Baumann.

1875. g.

wislabakohs Baireeschn Spalter apianus

pahrdohd uf **Moritz Rosenwalda** eefsch **Bambergas** usdewuma

Ernest's Westermanis un beedris,
Zelgawā.

Talsjōs

pee ffunst- un andelesdahrjneeka

H. Rohdes

war seelā pulkā wisadas augtu kohlas no wislabakohs
lajahn sortechn par lehteem zeneem dabuht virkt.

Par Jurgeem 1876. g. ir dšimt-
muischā Sutenōs weena

lauku-muischa ar krohgu,
kā ari

trihs mahjas

dabunamas virkt. Novembera meh-
nesi, no Mahrtineem sahfoht, wa-
rehs tamdeht ar dšimtkungu paschu
Sutenōs dabuht runaht.

Oberhosteesas adwokats

G. Vorkampff-Lane,

Sutenu grafa Kerselunga pilnawaris.

Kutamahs maschines

tillab ar firgeem, kā ar rohtu kustina-
mas, labibas tihrišchanas maschi-
nes, effelmaschines un arklus is
wiswisadahm fabrikahm peedahwa
leelā krahjumā no lehgera

Biegleris un beedris,

Rihgā, pils eelā Nr. 19.

Mudeles pahrzelschana un pawairoschana.

Sawu pulkstenu-andeli, kas libds fchim
atradahs kalku eelā, preti Redliha ma-
gastmai, esmu pahrzeblis netahl no turen
uf **smilshu-** un **firgu-eelas** stubra,
kur atrohdahs wisleclakais krahjums no

pulksteneem

un **musikas** fastechm par lehtakajahn
zenahm un uf appalwošchanu.

Joh. G. Kunds,

pulkstenu-taisitajs Rihgā.

No peekteneas, 3. Oktober, fahfoht ar manim
war dabuht runaht katoku eelā Nr. 21. no pulksten
puszet 4. libds 7. wehz pusdeenas.

Boorten,

dakteris preefsch kalku flimibahm.

Janni landis,

kas schin gada par fsholeneem Irlawas pagasta fsholā
grib ceitahtees, lai peemeldahs ar kruslamo un uswe-
schanahs atestari 29. Oktober pulksten 8. no rihta,
deht usnemšchanas ekfames, pee inspektora Sadowstky
lunga.

Skohlas preefschneeziba.

!40 rubl. f. pateizibas algas!

Nakti no 21. uf 22. September f. g. tifa Oten
muischas Snikeru fainneelam Gertscham diwi brubni
firgi nošagti. Weens bij 8 gadus wezu, weenā puse
uf rurna baltis flekis; obtris 4 gadus wezu, pee la-
bahs kahjas gaisch flekis; abeem firgeem ar wehl te
baltis blese peere. Kas par scho fahdsibu war flai-
dras siraas doht, jeb utradidit, fur sagtee firgi te at-
rohnant, dabu augšchā peemieto pateizibas algu.
**Teel peefshdinahs — tohs firguš ne-
virkt!**

Zaur pascha eepirtšchanu tais turgōs Misch-
Nowgoroda un Leipzigā ir mans

Kaschoku pretschu krahjums

ar wisadahm kaschoku prozechn uf to wislabako vil-
dihie, un peedahwa tohs, krohgu, labu aydrene-
schanu apfshildams, par lehteem tirgeem.

Ludwig Japhè,

Zelgawā, leelajā eelā Nr. 5.

Mugtu kohlas,

kas jau auglus nef, no wislabakohm un flawena
kahn fortehm **augtu-** un **kohschama krahjus,**
rohshu un zirus **pulu stahdus,** peedahwa leelā
pulkā par lehteem tirgeem

Fr. Henninsh,

funst- un andeles dahrjneeks **Alispute.**

Bulaischumuischā (Hodenhof) tifa 13. Oktober f. g.
pulksten 10. no rihta ubruwe wisadas istabas- un
wirschastes leetas, kā galdi, krehfli, rati, ragus u. l.
w. — wairafshilhtajem vahrdohtas.

Kahposti,

ar leelahm galwahm teel no pee fr. Wirzawas Rudsu-
kohgus buhdama Joepffeka lunga lauka pahrdohiti.

Darba-weetas pahrzelschana.

Zaur scho daru wisem padewigi sinamu, ka es
fawu darba-weetu is Smirnowa nama, katoku eelā
Nr. 24. esmu pahrzeblis uf **Köhlera** nama Nr.
42, tai pascha eelā, un apfshlohs wisus pee
mana amata peederigōhs darbus, **Ullab** jaunus kā
fataišschanas, abtri un lehti pagatawohi. Ari sehni
teel pee manim amata-mahziba weenenti. Sudraba
uhdeni war pee manim arweenu dabuht par 30 kap.
fudr. par pudeli.

G. Neumann,

felt- un fudrakkalis.

Zelgawā, Oktober mehn. 1875.

Sfrundas draudjes fsholā te no Mahrtineem
f. g. palibgs wahjadnigs. Kas scho weetu grib pee-
nent, lai meldahs pee draudjes mahzitaja.

30. Juni f. g. Schwitenes Gbinuenu mahjas
weena gohms weelidduh, un fadest tas, lam ta pee-
dereu, teel zaur scho usajinabts, wimu pret baro-
schanas un fludinaschana atmaksu weblalais libds
1. November f. g. preti went; jo wehz tam
ar to notiks wehz lllumeem.

Schwitenes Gbinuenu mahjas, 1. Oktober 1875.

H. Warenais.

15 rubl. f. pateizibas maffas

tam, kas Lihwes-Behrjes fainneelam, Swebtes
Brakshim, to nakti no 2. uf 3. Oktober 1875. g.
no skohla zaur eelawshonōhs ar fshim fshmech
is-
sagtohs firguš usraada, kā: pirmo behra, melleem fa-
reem un melli ani, uf labu gubshu nenogabjiga ar
pahtagu usjirita riza, 10 gadus wezu, 80 rubl. fudr.
wehribā.

Othro fshobshi melli, ar masu baltu flesi peere,
fart uf kreiso pusi, 7 gadus wezu, 70 rubl. fudr.
wehribā.

Turklant ari **sedittu, rihkus, wehrseles** un
cemanktus.

Kas par scho fahdsibu flaidras peerahdichanas
dohd, dabu augšchā mineio pateizibas algu no ta pa-
scha fainneela.

Wehz Wisanghstt apstirinato Kurfemes kreditbee-
dribas spahrkafes pamaatu likumu § 10 teel tee, lam
warbuht schaddas no Kurfemes kreditbeerdibas direk-
zijas israhittas un pee winas war suduschahm jeb
fadeguschahm weemledetas spahrkafeschastnes buhtu, kā:

A. Spahrkafeschheines uf anglu-angteem:

- 1) Nr. 29058, leela 100 rubl. fudr., israhitta 29. April 1863. g. preefsch pee Bulaifcheem weederigahs nepe-angufschs Annas Weinberg;
- 2) Nr. 14537, leela 10 rubl. fudr., israhitta 17. April 1871. g. preefsch pee Wilsteem weederiga Krišch Walterg;
- 3) Nr. Nr. 17459 un 17460, katra pahri par 100 rubl. fudr. leela, un Nr. 17461, pahri par 90 rubl. fudr. leela, israhittas 1. Merz 1872. g. preefsch pee Fschutshumuischas weederiga Krišchowa Fschattis;
- 4) Nr. 23823, pahri par 50 rubl. fudr. leela, israhitta 26. April 1874. g. preefsch pee Stabes- muischas weederiga Wika Goffmana;

B. Weezprozentigahs spahrkafeschheines;

- 1) Nr. 3134, pahri par 200 rubl. fudr. leela, israhitta 26. April 1874. g. preefsch pee Altes- nes weederiga Juca Bauma, libds ar intreschu- luponcem no 1. Mai 1876. g. fahfoht;
- 2) Nr. 1300, pahri par 200 rubl. leela, israhitta 15. Mai 1872. g. preefsch Stabesmuischas wa- gares Wika Goffmana, libds ar intreschu-lupo- necem no 1. Mai 1876. g. fahfoht;
- 3) Nr. Nr. 2414, 2415 un 2416, katra 100 rubl. fudr. leela, israhittas 30. Juli 1873. g. preefsch pee Lauku-muischas (pee Lufuma) weederiga Dahn- njela Luppis, libds ar intreschu-luponcem no 1. Mai 1876. g. fahfoht;
- 4) Nr. Nr. 3649 un 3650, katra 100 rubl. fudr. leela, israhittas 12. Juni 1874. g. preefsch pee Lauku-muischas (pee Lufuma) weederiga Dahn- jela Luppis, libds ar intreschu-luponcem no 1. Mai 1876. g. fahfoht;
- 5) Nr. 4538, leela 100 rubl. fudr., israhitta 1. Mai 1875. g. preefsch pee Lauku-muischas (pee Lufuma) weederiga Dahnijela Luppis, libds ar in- treschu-luponcem no 1. Mai 1876. g. fahfoht.

Zaur scho usajinatt, tabs spahrkafeschheines web-
lalais weena gada laika, rehshinabts no fshis flud-
naschanas treschabo isfludinaschanas deenas galwens
awihes, — pee Kurfemes kreditbeerdibas direkzijas
utradidit un par fawu lhpascham weeradidit, jo
zitadi direkzija weeminetajem lhpaschneekem to tab
wehz lllumeem negeldige tarujscho pirmo spahrkafes-
schjan weeta israhittas un ischōhs jannas, ween-
weenigi geldigas scheines (Dupliate).
(Nr. 1971.)

No Steffenhagen un dehla apgabdata nupat til gatawa un wišas grahmatu pahrdohuwās dabunama, tā ari Zeligawā un Kuldigā Bešhorn k. grahmatu bohds:

Zella waddons

preeksch grahmatu rakstifšanas,

kur eekschā:

pamabzifšana pahr to, kas pee grahmatu rakstifšanas wehrā jaleek; tituli; wišadu grahmatu jeb wehstuku prohweš, kas israhda, tā sawā starpā jasarakstahs, prohti: peedahwasšanas un luhgsšanas grahmatas, usaižinasšanas grahmatas un kartes, apstellesšanas, peeprašifšanas, atgaddinasšanas, aibildinasšanas, laimes wehlesšanas, lihdsieetibas un eepreežinasšanas, draudības un fasinofšanas, atbildu grahmatas; raksti, kas preeksch wišadabm darrifšanas ir wajadsiģi, tā usfajzifšanas un luhgsšanas raksti, pirkšanas, rentes, ihres, mahzibas, deenesta, darba, buhwkontrakti, testamenti, parahdu, galwofšanas, kiblas, negeldibas, paglabšanas, fanemšanas grahmatas jeb sihmes, kwitanzes, attestates, peerahdifšanas jeb siņas; tehlinumi no kurneeka, skrohdele u. t. pr.

farakstihis

no

Kr. Dsirne,

Zeligawas Zahna basnizas mahzitaja.
Maksa 60 kap.

Preekšč Saldus un wina apgabala.

Zaur scho daru wišeem sinamu, ka es pee

pagasta teefas škrihwera Kūlpe k. Saldū

grahmatu pahrdohawu — ihpafchi grahmatas preeksch skoblas wajadsiģahm — esmu ceriktejis un par to gahdajis, ka minehts kungs tahs grahmatas par teem pascheem tirgeem war pahrdoh, zil winas scheid maksa.

Apstellesšanas us grahmatahm, kas azumirski tur nebuhtu dabunamas, teek ari turpat preti nemtas un pagehretahs grahmatas wišisfakaja laikā apgabdatas.

Fr. Lufasa grahmatu pahrdohatawa.

Zeligawā, September mehn. 1875.

Sweedru arklus; ezefhas; sehjasmaschines; rohkas, sirgu, uhdens un damfa-kulamahs maschines; treschotkas; ekkelmaschines peedahwa wišadods leelumods no wišlabakahm Englantes, Wahzu- un Sweedru-semes fabrikahm

tas wišpahrigais krahjums no semkohpibas maschinehm un rihkeem no

Rihgā. J. W. Grahmana Rihgā.

Pastahwigs leģeris:

Nikolai eelā blakam bišneeku-
dahrsam (Schüngarten).

Kantoris:

Ieelajā Zehaba eelā, pretim
biršhasnamam.

Pe e sihme jum s: Us ohtru baltisku wišpahriģo ištahdi Rihgā 1871. g. Juni mehn., tifa tahm fabrikahm, kuru agents J. W. Grahmanš ir, pawisam tohpā

22 premiju sihmes

peedalitas, starp kurahm ari atradahs tas sudraba medalis no ministerijas par krohna ihpafchume m, kas bija ta

wisleelaka flawas sihme

preeksch maschinu nodakas.

No gensures atwehleho. Rihgā, 6. Oktober 1875.

Sludinafšana.

Leel: Swehtes pagasta waldisšana usaižina zaur scho wišus pee Leel-Swehtes pagasta peederigohs, pilnods gahds buhdamods pagasta lohzeklus, deht delegirtu (runataju) jaunwehlesšanas preeksch 1870/71. g. scheid 25. Oktober f. g. bes nelabdas atraufšanashš fapulzeēes.

Greechu mahjās, 29. September 1875.
(Nr. 174.) (S. B.) Pag. wez.: Chr. Weiland.

21. Oktober f. g. tiks Sprigankmuischas (Bihelminenhof) Oder mahjās nonitruscha fainneeka Kabrta Neumana atstahda mantiba, tā: sirgi, gobwis 2c. un daschada zita manta us walrakfobliškhanu no Behrs-muischas pagasta teefas pahrdohita. 3

Behrsmuischas teefas namā, 2. Oktober 1875.

Preekschfchdetajs: J. Müller.

Škrihwieris: Reichmann.

No Lambertu- muischas pagasta waldisšanas (Lambertshof Gem. Bern.) teek wišeem pee schi pagasta peederigeem pagasta lohzekleem zaur scho sinams darihis, ka krohna- un pagasta- nobohškhanu klaferefšana preeksch 11. pufes 1875. g. un 1. pufes 1876. g. ir notikušā, un ja lahds dohmatu pret scho klaferefšanu lahdu eemeflu zelt, tas lai 25. Oktober f. g. sawus nemeerus un fuhdības pee schibis pagasta waldisšanas peenes; jo wehlat wairs neweens netihs klaušihis. 3

Lambertu-muischas pag. walsh., 1. Oktober 1875.
(Nr. 136.) Pag. wez.: J. Kalning.

Pag. škrihw.: K. Pohlmann.

No krohna Wezu- muischas pagasta waldisšanas (Neuguth Gem. Bern.) Buufas aprinki, teek zaur sludinahs, ka galwasnauda par 1870/71. g. preeksch Wezu- muischas pagasta ir klafereeta un karris to farakstifšanu lihds 27. Oktober 1875. g. war eekfatiht, un ja lahds ar to nebuhtu ar meeru, tad war tai laikā pee usraugu teefas tamdeht fuhdību zelt; jo pehz minetas deenas neweens wairs netihs klaušihis.

Scheid laht wehl teek wiš adrys pagasta dshwodami, pilnods gahds shahwedami, pee schi pagasta peederigi lohzekti usaižinati, deht delegirtu (runataju) jaunwehlesšanas preeksch 1876.—1879. gadu, augšchā minetā deenā scheid fanahht. 3

Wezu- muischas teefas namā, 3. Oktober 1876.

(Nr. 690.) Pag. wez.: J. Sandt.

(S. B.) Pag. škrihw.: G. Murewskii.

No Wolgantes pagasta waldisšanas teek wišeem Wolgantes pagasta lohzekleem zaur scho sinams darihis, ka galwas naudas isdalisšanas rullis par 1870/71. g. preeksch schi pagasta ir pagatawohts un diwi nedeku laikā, tas ir lihds 18. Oktoberi f. g., katram Wolgantes pagasta lohzeklim scheid buhs eekfatams. Tadeht, ja kas dohmatu par scho isdalisšanu deht maksas atweeglošanas jeb atfwabinasšanas lahdu fuhdību zelt, tas lai to dara lihds 18. Oktoberi f. g., jo wehlat tahdas fuhdības wairs netihs klaušitas.

Turklahst teek wišas pilsehtu, muischu- un pagasta polzejas zaur scho peeklahjiģi luhgtas, wizu aprisēhs dshwodamohs Wolgantes pagasta lohzeklus pee tam peeturht, ka wiat sawu galwas naudu un galwaslabību us wišadu wliši wehlakais lihds 25. Oktober f. g., scheid atlihdina. 3

Wolgantē, 4. Oktober 1875.

(Nr. 178.) Pag. wez.: J. Grünfeld.

(S. B.) Pag. škrihw.: F. Starre.

Jaunas grahmatas.

Pe J. W. Steffenhagen un dehla Zeligawā nupat ita gatawa un turpat, tā ari wišas žitās grahmatu bohds dabujamas:

Fritschā Kentera apfahhwufšana. No H. Lieventhal. Maksa 10 kap.

Teem ir Mohfus un praweeschi. Bihbeled swehtku šredidiks Dikseku basnigā, Widsenē, fajzihis 1. September 1874 no mahzitaja K. Dsirne. Maksa 8 kap.

Diwi neweenadi behrni, jeb grahmatina, kurrā stabis un pamabzifšana: tā buhs un tā nebuhs ar lohwinem dshwoht, farakstita preeksch bedrneem. No Chr. Schönberg, Ruzgawas draudies skohlmeisiera un ehrgelneeka. Maksa 6 kap.

Drauhis pee J. W. Steffenhagen un dehla.